

Přečtěte si úplná znění odpovědí senátorů k otázce případného odvolání Václava Klause

Dokument: Co řekli senátoři k odvolání Václava Klause

OTÁZKY PRO SENÁTORY

1. Podle Ústavy mohou senátoři dát podnět k Ústavnímu soudu, zda se prezident nedopouští velezrady. Jinými slovy, zda nejedná proti demokratickému zřízení. Zvedl(a) byste ruku pro podání takové stížnosti?
2. Parlament může hlasovat o tom, že Václav Klaus není způsobilý vykonávat prezidentský úřad. Ve svém ústavním slibu říká, že bude jednat v zájmu všeho lidu. Stejně tak se má chovat i vláda a Parlament. Obě instituce, v případě Parlamentu ústavní většinou se smlouvou souhlasily. Hlasoval byste v takovém případě pro?
3. Považujete debatu o odvolání prezidenta za nemístnou a myslíte si, že by k odvolání prezidenta nemělo vůbec dojít?

PAVEL ČÁSLAVA - ODS

Domnívám se, že používáme-li tak silných právních kategorií jako je velezrada, bude dobré držet se faktů. V době, kdy probíhá naše diskuze, Ústavní soud prezidentovi přímo zakázal až do vnesení rozhodnutí činit kroky k podpisu Lisabonské smlouvy. Tvrdit, že se "nepodpisem" Lisabonské smlouvy prezident dopouští velezrady, by bylo přitažené za vlasy.

Správná otázka zní, jak posuzovat případné otálení prezidenta s podpisem LS v případě, že Ústavní soud rozhodne o její slučitelnosti s naší Ústavou. Druhá otázka zní, jestli má prezident právo vyžadovat splnění nějaké dodatečné, v Lisabonské smlouvě nezahrnuté, podmínky.

Moje odpověď vychází z názoru, že se podpisem Smlouvy zásadně mění svrchovanost orgánů České republiky a činí nevratný krok, který zásadně ovlivní mezinárodní postavení našeho státu. Takový krok nemusí být zcela bez rizik pro naši budoucnost. Vláda smlouvu podepsala v takovém znění, v jakém dnes je. Parlament ratifikací LS vyjádřil svou vůli, v zastoupení lidu České republiky. Prezident je v našem ústavním systému posledním orgánem, jehož povinností je, podle mého názoru, zodpovědně uvážit všechny okolnosti, přičemž jeho operační pole je velmi úzké: Ústava mu ukládá smlouvu podepsat. Znamená to snad, že se ho tím současně zbavuje osobní odpovědnosti? Že nesmí vyjádřit své pochyby a varování? Že má prostě držet ústa a krok, jak si představují někteří senátoři žijící v jednoduchém světě politických doktrín? Potom bychom mohli na Hradě místo prezidenta instalovat automat na podpisy.

Znovu opakuji, že Ústava ukládá prezidentovi v této fázi ratifikace smlouvu podepsat. Avšak tím, že neurčuje termín podpisu, poskytuje prezidentovi prostor pro vyjádření pochyb a varování; pro poslední pokus odstranit rizika, která prezident považuje za závažná pro tento stát: prostor pro vyjádření své osobní odpovědnosti. Jestliže se někdo domnívá, že prezident tím jedná "proti zájmu našeho lidu", pak se přiznám, že takovému uvažování nerozumím.

Z tohoto pohledu považuji vyhrožování žalobou z velezrady za nevkusné a nedůstojné. Uvažování o odvolání prezidenta z důvodu jeho nezpůsobilosti mi připadá jako špatný vtip, ale nejspíš se jedná o nepochopení některých pojmů. Nezpůsobilostí se rozumí fyzická nebo psychická neschopnost, většinou trvalá, vykonávat určitý úřad nebo povolání. Politická nezpůsobilost je sice zajímavý novátorský termín, ale v našem právním řádu naprosto nestandardní.